

17. september 2018

J.nr. 2018-5670: Høringssvar fra BirdLife/DOF vedrørende Miljø- og Fødevareministeriets udkast til ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Dansk Ornitologisk Forening (BirdLife/DOF) fremsender hermed kommentarer til det fremsendte udkast til ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). I forhold til tidligere udkast er forslaget især ændret ved tilføjelse af en række statsejede arealer som habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Hvad der overfladisk kan ligne en tilforladelig udskiftning af private skov- og landbrugsarealer med statsejede skovområder, viser sig ved nærmere eftersyn at være et helt utilstrækkeligt forslag, når det kommer til efterlevelsen af Natura 2000-direktivernes forpligtelser. BirdLife/DOF tager derfor skarpt afstand fra forslaget.

For det første betvivler BirdLife/DOF om det overhovedet er juridisk legitimt og legalt at ophæve Natura 2000-beskyttelsen af så store arealer. Det er der på ingen måde fortilfælde for i EU.

For det andet viser et nærmere eftersyn af den påtænkte 'byttehandel' mellem private og statslige beskyttelsesområder, at det i høj grad er fuglebeskyttelsesområder, der afbeskyttes, og at det er habitatområder, der tilbydes som erstatning, vel at mærke for nogle helt andre naturtyper og udpegningsarter.

For alle de udtagne arealer (navnlig fuglebeskyttelsesområder) skal BirdLife/DOF fastholde og henvise til samtlige de tidligere fremsendte kommentarer fra foreningen og vores lokalafdelinger. Herudover skal BirdLife/DOF især fremhæve en række konkrete eksempler på den manglende saglighed og dokumentation for de foreslåede udtagninger.

Natura 2000-områder:

Overordnet savnes en præcis opgørelse over, hvor store arealer, der udtages og tilføjes i hvert enkelt Natura 2000-område. Det fremgår dog tydeligt, at der samlet set sker en markant reduktion af fuglebeskyttelsesområdernes udstrækning, og at disse markante forringelser ikke kompenseres ved udpegning af andre arealer for de berørte arter på udpegningsgrundlaget.

For skovenes vedkommende bemærkes, at væsentlige og vigtige ynglelokaliteter for fx Havørn

udtages af Natura 2000. Det gælder eksempelvis Vemmetofte Strandskov, hvor der også yngler eller har ynglet Rød Glente og Hvepsevåge.

På Vestsjælland har DOF påpeget behovet for udpegning af Allehave-halvøen som fuglebeskyttelsesområde, idet området er et væsentligt fouragerings- og forbindelsesområde for sangsvaner og gæs. Op til 710 fouragerende Sangsvane er optalt i området. Desuden op til 600 af de af Tajgasædgås fra den truede delbestand i Mellem- og Nordskandinavien.

I mange områder, fx på Sydsjælland og ikke mindst i Vadehavsområdet er der sket en omfattende udtagning af landbrugsarealer med græs og arealer i omdrift, der grænser om til fjorde, søer og vådområder. Disse arealer er og har i mange år været særdeles vigtige raste- og fourageringsområder for svaner, gæs og visse arter af vadefugle (især Hjejle).

For vådområder og levesteder for svømme- og vadefugle (svaner, gæs, ænder og hjejle) er der sket meget omfattende udtagninger. Fx er Stadil og Vest-Stadil Fjorde reduceret med 1349,4 ha og kun 1,1 ha er lagt til.

Sønder Lem Vig og Geddal Enge: DOF har foreslået, at Geddal Enge også udpeges til fuglebeskyttelsesområde. Geddal Enge er en del af NST Vestjylland. Siden år 2000 er der registreret ynglende bilag 1-arter: Dværgterne, Klyde, Plettet Rørvagtel, Rørdrum og Rørhøg. Mere end 30 rastende bilag-1 arter: Blå Kærhøg, Brushane, Fiskeørn, Havørn, Hjejle, Lille Kobbersneppe, Tinksmid, Isfugl, Mosehornugle, Pibesvane, Rødrygget Tornskade, Skestork, Trane og Vandrefalk. Ministeriet har ikke taget stilling til forslaget og kommenterer det ikke. Det skulle vel ikke være noget problem, at gøre et i forvejen statsligt Natura 2000 /habitatområde til fuglebeskyttelsesområde, idet området bl.a. lever op til MST kriteriet nr. 3b iv?

Lønborg Hede: DOF har foreslået en udvidelse af Lønborg Hede, og at N73 Lønborg Hede også udpeges til Fuglebeskyttelsesområde. Det er naturligvis ikke blevet efterkommet. Alligevel bør det justerede Lønborg Hede udpeges til Fuglebeskyttelsesområde. Størsteparten af området er en del af NST Blåvandshuk. Heden har været et af EU's LIFE-hedeprojekter. Der yngler følgende bilag 1-arter: Trane – alle ynglepladser er nævnt i høringssvaret, Isfugl, Hedelærke, Rødrygget Tornskade og Natravn. Rastende bilag 1-arter: Havørn, Mosehornugle og Sangsvane. Desuden har DOF foreslået, at Lønborg hede udvides med Sømose, der ligger på vestsiden af Lønborg Hede og i tilknytning til denne. Der yngler Traner i Sømose. Også dette er forbigået. Det skulle vel ikke være noget problem at gøre et i forvejen statsligt Natura 2000/habitatområde til fuglebeskyttelsesområde? Området lever bl.a. op til MST kriteriet nr. 3b iv. Så vidt vi kan læse, lever Sømose op til MST kriterie 3a i. Det lever også op til aftalen i Naturpakken om, at der evt. kan udvides med nye arealer. Sømose er §3 område.

Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen samt Skjern Enge: DOF har foreslået, at F43/F118 udvides med Fahlbæk Marker (intensive landbrugsarealer på okkerfyldte lavbundslande), der grænser op til Skjern Enge (i dag F43, fremover F118) og Ringkøbing Fjords østlige Ramsar- og fuglebeskyttelsesområde. Følgende bilag 1-arter yngler eller yngler sandsynligvis: Blåhals, Mosehornugle (sandsynligvis) og Engsnarre. Følgende bilag 1-arter raster: Pomeransfugl (Danmarks bedste og mest stabile rasteområde), Pibesvane og Sangsvane. Øvrige

rastende/fouragerende fugle: Blisgås, Bramgås, Kortnæbbet Gås, Havørn, Rørhøg, Blå Kærhøg, Dværgfalk og Vandrefalk.

Tilsvarende gælder fx for Tisvilde Hegn og Melby Overdrev, der er statsejet og i forvejen habitatområde. Skoven (og overdrevet/heden) er efter Gribskov en af Danmarks vigtigste fugleskove for fx bilag 1-arterne Sortspætte, Hedelærke, Rødrygget Tornskade, Hvepsevåge og tidligere Markpiber. Hertil kommer sjældne og truede arter som Natravn, Vende-hals og Sortstrubet Bynkefugl. Det virker derfor højst ejendommeligt, at de statsejede områder Tisvilde Hegn og Melby Overdrev ikke udpeges som fuglebeskyttelsesområder.

Dette er blot som eksempel på, at en lang række habitatområder også er vigtige fugleområder, og de kunne med god ret også udpeges som fuglebeskyttelsesområder, fx Helnæs Made, Avernakø, Østerø Sø og Thurø Rev.

Ved Kroghage på Sydfalster udtages eksempelvis et værdifuldt fugle- og naturområde i den østlige del af Kroghage, hvor et af Danmarks sidste par af bilag 1-arten Høgesanger yngede.

Ramsar-områderne reduceres markant: BirdLife/DOF anfægter hermed det forvaltningsmæssige og juridiske grundlag for den procedure, som MFVM anvender ved reduktionen af de danske Ramsarområder. Det bemærkes, at MFVM allerede har ændret Ramsarområdernes afgræsning på MiljøGIS, hvilket er stærkt kritisabelt, da indskrænkningen af Ramsarområder med brutto 21.935 ha og netto 13.122 ha er særdeles omfattende og en markant forringelse af Danmarks bidrag til konventionens formål om beskyttelse af vådområder og vandfugle. Alene ved Vadehavet udtages brutto 5448 ha svarende til knap 55 kvadratkilometer. Reduktionen af Ramsarområdernes areal er i øvrigt fordelt på 27 af Danmarks i alt 28 Ramsarområder. Det noteres, at de allerede gennemførte ændringer er publiceret og annonceret trådt i kraft inden høringens afslutning og øjensynlig uden, at Ramsarkonventionens procedurer er overholdt. Den nærmere baggrund for disse kommentarer fremgår af vedhæftede juridiske og forvaltningsmæssige notat (Bilag 1).

Arter: På bilag 6 bemærker DOF, at MFVM foreslår **Nordisk Lappedykker** fjernet, hvilket BirdLife/DOF protesterer imod, idet væsentlige og regelmæssigt tilbagevende forekomster af Nordisk Lappedykker er påvist i flere danske fugleområder. Det er derfor oplagt, at denne art tilføjes udpegningsgrundlaget ved førstkommende revision, eller at der udpeges fuglebeskyttelsesområder for arten i Danmark. Arten bør derfor ikke slettes af bilag 6. Islom, Lille Stormsvaler og Stor Stormsvaler bør tilsvarende tilføjes bilaget på grund af betydelige, regelmæssige forekomster i navnlig Skagerrak og Kattegat. Tilsvarende gælder for følgende bilag 1-arter, der nu yngler i Danmark: Rovterne (genindvandret og nu regelmæssig ynglefugle med 20-25 par) og Sølvhejre (nyindvandret med nu 10-15 par).

Afbeskyttelsen er stærkt kritisabel og i strid med EU-lovgivningen på flere måder. For det første medfører en lang række af MFVM's forslag til afbeskyttelse, at vigtige EU-fuglebeskyttelsesområder forringes væsentligt. Det drejer sig både om skovområder, naturområder og landbrugsområder, der er levesteder for arter, som Danmark har pligt til at beskytte og værne om (bilag 1-arter og arter med regelmæssige forekomster over 1 %-kriteriet). Forslag vedrørende en lang række af disse områder er som nævnt tidligere kommenteret specifikt og indsendt af DOF's lokalafdelinger, kommunecaretakere og artscaretakere på foreningens vegne. Også andre organisationer, myndigheder og personer har påpeget de stærkt uheldige konsekvenser af MFVM's forslag til indskrænkninger.

På trods af omfattende forslag til udpegning af mere Natura 2000 fra bl.a. flere kommuner og organisationer, så er MFVM gået i den modsatte retning. Kun en meget lille del af de IBA'er (Important Bird Areas), som BirdLife/DOF ved flere lejligheder har foreslået inddraget i Natura 2000 (http://pub.dof.dk/dof/Rapport/Status_og_udviklingstendenser_for.pdf), er således medtaget i Miljøstyrelsens forslag. Der foreligger ingen dokumentation eller begrundelse for, hvorfor forslag til udvidelser ikke er imødekommet.

Da MFVM i bemærkningerne til høringssvarene begrundede de omfattende afbeskyttelser med, at det hovedsageligt drejer sig om landbrugsområder, må BirdLife/DOF fremhæve, at en række landbrugsområder både har og har haft stor international betydning som levesteder for nogle af de fuglearter, som Danmark har særlig pligt til at yde beskyttelse i henhold til EU-fuglebeskyttelsesdirektivet. Det drejer sig blandt andet om svaner, gæs og visse arter af vadefugle (fx Hjejle) samt rovfugle som fx Hedehøg og Rørhøg, der også begge er bilag 1-arter. I stedet for at udtage sådanne områder af Natura 2000-netværket burde Staten i langt højere grad agere proaktivt og tilbyde lodsejerne tilskudsordninger til fremme af afgrøder, der gavner de pågældende arter.

Yderligere må BirdLife/DOF gøre opmærksom på, at en meget stor del af de Natura 2000-områder i Vadehavsområdet (også inden for Nationalpark Vadehavet), der ønskes undtaget fra EU-beskyttelsen, har udviklet sig fra relativt ekstensive marsk- og engområder til mere intensive græsmarker og sågar kornmarker i årene siden udpegningen som EU-fuglebeskyttelsesområder i 1983. Dette gælder fx i Tøndermarsken, Ballummarsken og Ribemarsken. Dette på trods af, at flere af områderne stadig er af stor betydning for visse arter, bl.a. Hedehøg (bilag 1-art), der også yngler i intensivt drevne kornmarker. Også i bl.a. Nationalpark Thy foreslås området undtaget af Natura 2000, hvilket er beskæmmende og i strid med intentionerne og den nuværende beskyttelse.

Den danske 'laden stå til' i forhold til de gradvise levestedsforringelser af disse landbrugsområder (med tidligere enge) som levesteder for fugle må i sig selv anses for en alvorlig dansk overtrædelse af Natura 2000-direktiverne. At Danmark nu ønsker at udtage områderne af Natura 2000-beskyttelsen er yderligere en alvorlig overtrædelse af direktiverne, som Europa-Kommissionen opfordres til at gribe ind overfor.

Mange af udtagningerne er baseret på en negligering af den grundlæggende omstændighed, at bevarelsen af et givet habitat (naturtype) og et givet levested for en art på udpegningsgrundlaget også beror på en tilstrækkelig bufferzone i forhold til såvel forurenende som forstyrrende aktiviteter

og anlæg i naboområder. Dette væsentlige forhold gør sig også gældende i en meget stor del af de 'randområder', som MFVM foreslår udtaget af Natura 2000.

Der foreligger omfattende dokumentation for, at defragmentering og pladsmangel er en af de største udfordringer i forhold til bevarelse af biodiversiteten, ikke mindst i Danmark. Regeringen har selv i sin plan for et Grønt Danmarkskort peget på etablering af 'korridorer' og for at opnå sammenhængskraft mellem naturområder, og i rapporten "Behov på naturområdet – en sammenfatning af behov på naturområdet på eksisterende viden" har Miljøstyrelsen påpeget, at der er "mangel på plads og sammenhæng". Også på den baggrund er det kortsigtet og kontraproduktivt at fjerne beskyttelsen af eksisterende Natura 2000-områder.

BirdLife/DOF finder det yderligere stærkt kritisabelt, at det fortsat ikke har været muligt at få udleveret nogen form for videnskabelig endsigende faglig begrundelse eller dokumentation for rimeligheden af de mange forslag til afbeskyttelser af Natura 2000-områderne. Ved alle tidligere udpegninger, grænsedragninger og ændringer af udpegningsgrundlag har forslag været begrundet eller i det mindste vurderet af fagligt kvalificerede og uafhængige eksperter, fx fra DCE (Kalø), Århus Universitet. Det har MFVM ikke ønsket i forbindelse med denne politisk dikterede afbeskyttelse.

BirdLife/DOF opfordrer til, at Danmark går i den modsatte retning, og foreningen har foreslået en række nye Natura 2000-områder, dels i tilknytning til eksisterende områder, dels helt nye. Blandt forskere og naturbeskyttelsesorganisationer er der udbredt enighed om, at den største trussel mod naturen i disse år er pladsmangel og fragmentering, hvor naturen ligger som små øer i et hav af intensivt dyrket land og infrastruktur. Alligevel går regeringen med sit forslag den stik modsatte vej ved at lægge op til, at Danmark i 2018 får endnu færre beskyttede arealer. Danmark er i forvejen et af de medlemslande i EU, hvor der er udpeget mindst beskyttet natur, hvilket er stærkt beklageligt. Der er brug for en helt anden kurs og langt mere visionær strategi på naturens vegne. De landbrugsarealer, som man ønsker at fjerne naturbeskyttelsen på, burde i stedet ekstensiveres, så vi kan få mere varig natur, der hænger bedre sammen.

Mange af de lavtliggende jorder, som man nu ønsker udtaget med legalisering af endnu mere intensiv landbrugsdrift, er fugtige og dårligt egnede til landbrugsproduktion. I kraft af klimaændringerne med øget nedbør vil det ufornuftige i dyrkningen blive endnu mere udtalt, sådan som det allerede ses flere steder omkring Vadehavet. Sådanne arealer bør ikke dyrkes. Det vil være langt mere konstruktivt, også for jordbesidderne, hvis disse arealer kunne indgå i jordfordelinger eller erhverves af staten til naturformål med en høj biodiversitet. I stedet for at fjerne naturbeskyttelsen, som regeringen nu lægger op til, burde man braklægge flere landbrugsarealer og langsomt lade dem blive til værdifuld og fuglerig natur. En udtagning af Natura 2000 vil besværliggøre denne udvikling, da fx EU-midler til natur forudsætter, at arealet er en del af Natura 2000-netværket. Derfor vil både landmænd og natur gå glip af midler fra EU, hvis man tager områderne ud af beskyttelsen. Hertil kommer, at ved at udtage områderne af Natura 2000-områderne vil ejerne ikke længere kunne opnå erstatning, såfremt der etablerer sig Bilag IV-arter på deres ejendomme, som måtte udløse restriktioner i arealanvendelsen. Fjernes den økonomiske

tryghed, fjernes også ethvert incitament for ejerne til at acceptere indvandring af sådanne Bilag IV-arter, der herved i bogstaveligste forstand gøres fredløse med et enkelt, ministerielt pennestrøg.

Med venlig hilsen

BirdLife/Dansk Ornitologisk Forening

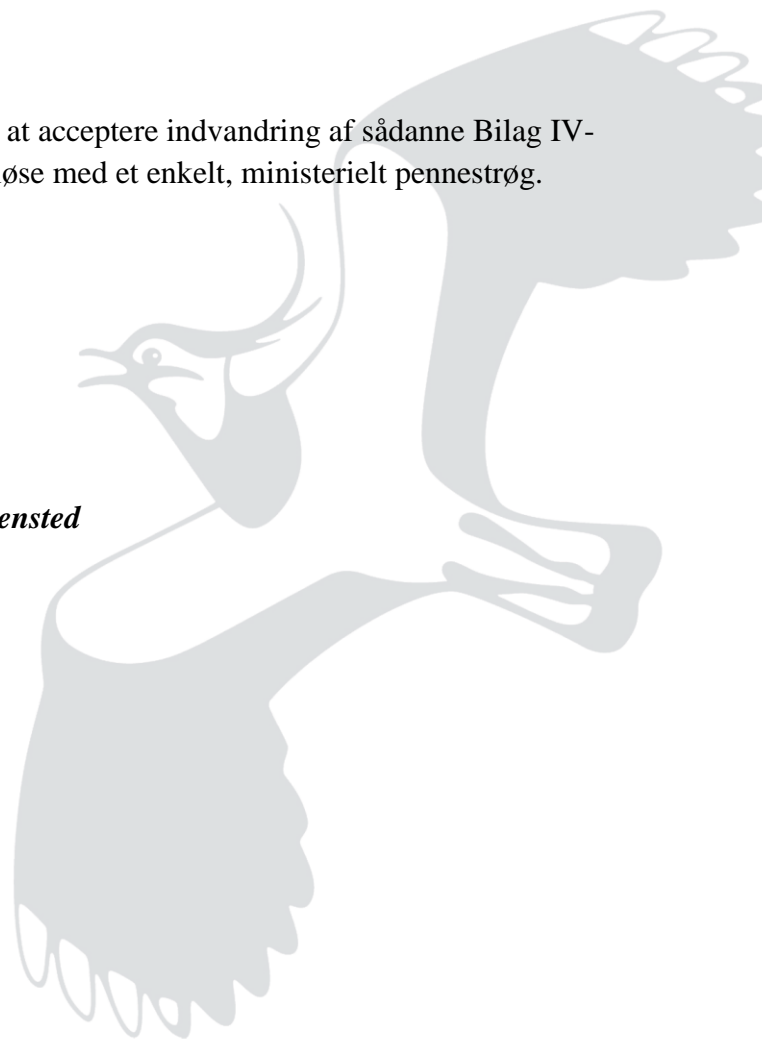
Egon Østergaard

Formand

Knud N. Flensted

Biolog

Cc: Europa-Kommissionen, Bruxelles, Belgien

Dansk Ornitologisk Forening

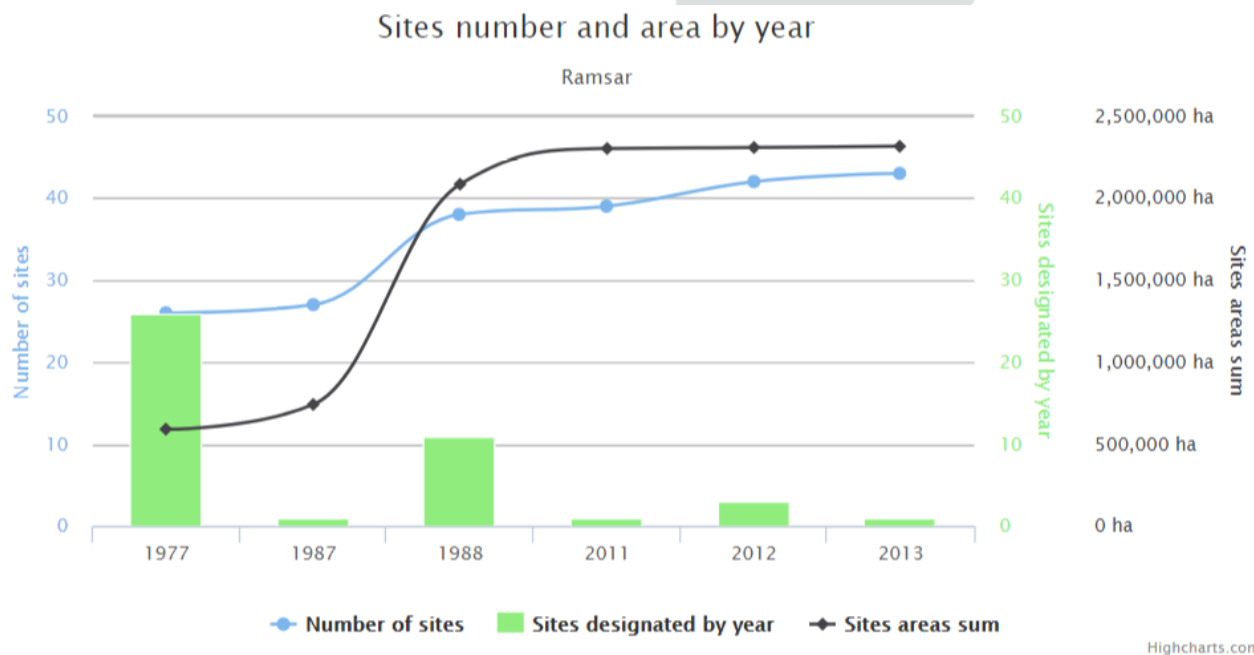
Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

Bilag 1

Notat angående behandlingen af Ramsarområderne i den aktuelle høring vedr. afbeskyttelse af Natura 2000-natur

En del af de fuglebeskyttelsesområder, der foreslås indskrænket i den aktuelle høring vedr. afbeskyttelse af Natura 2000-natur, er også udpeget som Ramsarområder i henhold til Ramsar-konventionen, som ratificeredes for Danmarks vedkommende ved kongelig resolution af 16. juli 1977, og i første omgang udfyldt ved udpegning af ca. 25 områder på tilsammen godt 500.000 ha, og herefter successivt øget i såvel antal lokaliteter som areal frem til 2011, hvor de nuværende 43 Ramsarområder dækker i alt 2.315.395 ha – omfattende vel at mærke også Grønland og Færøerne (se evt. figur 1 nedenfor, sakset fra Ramsarkonventionens hjemmeside). I Danmark findes således kun 27 områder, dækkende tilsammen mindre end 1/3 af det samlede areal, nemlig 740.000 ha, hvoraf de 600.000 ha er marine områder, mens blot 140.000 ha udgøres af landarealer, der grænser op til de udpegede marine områder. Det fremgår således eksplicit af Miljøstyrelsens hjemmeside, at der netop er udpeget landarealer i tilknytning til de marine arealer med henblik på at sikre fouragerings- og rasteområder for især svaner og gæs.

Figur 1: Det samlede antal Ramsarområder i Danmark (inklusive Færøerne og Grønland) og deres areal i perioden 1977 (ratificeringsåret) til 2013. Eksklusive Færøerne og Grønland er der blot 27 områder, dækkende 740.000 ha, hvoraf de 600.000 er marine områder.

Udpegningen af fuglebeskyttelsesområder efter fuglebeskyttelsesdirektiv tog afsæt i Ramsarområderne (+ en del flere områder), men det var først med indføjelser af de særlige Natura-2000-bestemmelser i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a, at Ramsarområderne – qua det forhold, at de var en del af

Fuglebeskyttelsesområderne - fik en reel beskyttelse, ud over hvad der gjaldt efter den generelle regulering. Efter gældende ret skal der således ske en forhåndsgodkendelse af alle indgreb, der kan compromittere beskyttelsesintentionerne i Fuglebeskyttelsesområderne, førend de kan iværksættes, og dersom myndighederne stopper et indgreb, er det med fuld kompensation til ejerne, med mindre indgrebet i forvejen er reguleret af anden erstatningsfri regulering af ejendomsrettens grænser.

I de to første runder af høringer vedr. afbeskyttelse af Natura-2000-natur gjorde såvel DOF centralt som flere af DOF's lokalafdelinger opmærksom på, at myndighederne ville spille sig denne reguleringsmulighed af hænde inden for Ramsarområder, som blev udtaget af Fuglebeskyttelsesområderne, og efterspurgte i den forbindelse, hvad ministeriet havde tænkt sig at gøre ved dette.

Først i forbindelse med det nu foreliggende generelle høringsnotat, dateret 'august 2018' forholder Miljøstyrelsen sig til problematikken, nærmere betegnet i afsnit 2.1.1. p. 9:

"Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen. Alle danske Ramsarområder indgår i netværket af fuglebeskyttelsesområder og indgår derfor også i Natura 2000-områder. Miljøstyrelsen har i forbindelse med vurderingen af fuglebeskyttelsesområderne lagt vægt på, at der alene udtages arealer, hvis disse efter en konkret vurdering ikke har væsentlig betydning for fugle på udpegningsgrundlaget eller trækfugle. På baggrund af vurderingen af arealernes betydning for fugle finder Miljøstyrelsen, at der er grundlag for også at justere Ramsarområdernes grænser, så de svarer til de justerede grænser for fuglebeskyttelsesområderne."

Det er således først nu – i forbindelse med den sidste og endelige høringsrunde – at regeringen tilkendegiver, at det er den dybere hensigt OGSÅ at reducere Ramsarområderne i samme omfang som fuglebeskyttelsesområderne.

I selve høringsbrevet nævnes dette forhold ikke med ét ord, og i det kortmateriale, der henvises til, åbner gis-kortene med tre temaer tændt, nemlig hvad der angives af være hhv.:

- "Fuglebeskyttelsesområder, justerede"
- "Habitatområder med udvidelser" og
- "Ramsarområder"

Mens det for de to første temaer således udtrykkeligt anføres, at de viser de nu foreslåede afgrænsninger, ses der ikke at være en sådan tilføjelse f.s.v.a. 'Ramsarområder', der blot anføres som sådanne – UDEN nogen form for tydeliggørelse af, at der er tale om *foreslåede* og *dermed indskrænkede* Ramsarområder.

Det finder DOF som udgangspunkt overordentligt stærkt kritisabelt og direkte misvisende. Alene af denne grund burde høringen efter DOF's opfattelse gå om, og med en tydelig eksplicitering af, at det er Regeringens intention OGSÅ at reducere de ved kongelig resolution udlagte internationale beskyttelsesområder (vel at mærke internationalt på et væsentligt højere niveau end blot EU).

Adgangen til at udvide eller indskrænke Ramsarområder fremgår af Ramsarkonventionens Artikel 2.5:

"Any Contracting Party shall have the right to add to the List further wetlands situated within its territory, to extend the boundaries of those wetlands already included by it in the List, or, because of its urgent national interests, to delete or restrict the boundaries of wetlands already included by it in the List and shall, at the

earliest possible time, inform the organization or government responsible for the continuing bureau duties specified in Article 8 on any such changes." [p.t. IUCN]

Miljøstyrelsen omtaler selv, at arealindskrænkninger og nedlæggelse efter konventionen kun kan ske grundet i påtrængende nødvendige nationale interesser (jf. art 2,5).

DOF savner i den grad en præcisering af, hvad det er for påtrængende nødvendige nationale interesser, der berettiger Danmark til at reducere Ramsarområderne som foreslået, og endnu mere savner DOF at se den redegørelse herom, som Danmark efter konventionen er forpligtet til at fremsende til IUCN '*at the earliest possible time*'. Det tidligst mulige tidspunkt turde for længst være overskredet, og IUCN har så vidt DOF er orienteret *stadig* ikke modtaget en sådan redegørelse. Efter DOF's opfattelse burde IUCN's bemærkninger til forslaget som minimum have indgået i høringsmaterialet, og DOF skal på det bestemteste anmode om, at hele udrulningen sættes på hold, indtil en sådan udtalelse foreligger og har været mulig at kommentere for høringsparterne.

Det er efter DOF's opfattelse en fatal misforståelse, når Miljøstyrelsen tror det muligt at indskrænke et Ramsarområde, blot fordi der ikke har kunnet dokumenteres forekomster over tærskelværdierne (20.000 vandfugle i alt eller 1% af de enkelte arters fly-waybestande) på et nærmere angivet del-areal af Ramsarområdet under henvisning til, at der findes tilstrækkelige landbrugsarealer i den resterende del af Ramsarområdet. Ved således at neddele Ramsarområderne i delområder, vil man i princippet kunne eftervise, at ingen dele særskilt opfylder kriteriet, og at hele Ramsarområdet derfor kan nedlægges, hvilket i sig selv er absurd. Ramsarområderne er jo NETOP udlagt med henblik på at skabe den tilstrækkelige plads – herunder muligheder for fuglene for at rokere rundt under jagt og anden forstyrrelse – til at disse flywaybestande kan finde areal nok til at tilvejebringe føde- og rastemuligheder.

Og hvis de irritationsmomenter, som landbruget og forsvarsministeriet har fremført som argument for at få områderne afbeskyttet, skal gøre det ud for påtrængende nationale interesser, så ser DOF det nærmest umuligt at forestille sig, hvornår man overhovedet kan lægge beskyttelses-bindinger på noget som helst landareal, og dermed også umuligt at forestille sig, at Danmark på troværdig vis kan ratificere nogen former for internationale aftaler overhovedet. Håndteringen af Ramsar-forpligtelserne i denne sag er et for nationen ydmygende eksempel herpå.

Eftersom høringsmaterialet i sin helhed diskret forbigår hele Ramsar-konventionsspørgsmålet, er det heller ikke muligt at skaffe sig et samlet overblik over, hvor stor en indskrænkning af de 140.000 ha landbaserede Ramsarområder, der lægges op til – men det vil forhåbentlig fremgå detaljeret af den pligt-mæssige orientering af IUCN.

DOF har dog bemærket sig nogle bemærkelsesværdigt store indskrænkninger af Ramsarområderne i Tøndermarsken (1.800 ha), omkring Nissum Fjord (460 ha), ved Ulvedybet (930 ha), syd for Borreby Mose på Sydvestsjælland (640 ha), i Dybsø- og Karrebæk Fjorde (850 ha), omkring Maribosøerne (915 ha) og omkring Bøtø Nor på Sydfalster (565 ha). Ifølge de detaljerede gennemgange af afreguleringerne i disse områder, er der alene her således tale om arealindskrænkninger på i størrelsesordenen 6.160 ha, eller altså 4-5 % af det samlede landareal, udpeget som Ramsarområde. Hertil kommer stribevis af andre afreguleringer, som gør det vanskeligt at forstå, hvordan Danmark fremover vil kunne løfte sine konventionsforpligtelser.